

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (cím1., ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Kosik Ügyvédi Iroda (cím2., ügyintéző: dr. Kosik Kristóf ügyvéd) által képviselt alperes neve Zrt. (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. június 15. napján kelt 27.P.20.384/2020/17. számú ítélete ellen az alperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a jogsértést megállapító rendelkezését részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az alperes annak valótlan állításával sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, hogy a jogelődje által kiadott ... című napilapban és ahu internetes portálon 2018. május hó 9. napján „Statáriális eljárás a pártellenzék ellen” címmel megjelent cikkekben valótlanul állította, hogy a felperes neve 2018 tavaszi tisztújítása során feloszlatta a ...t elnöknek jelölő szervezeteit, továbbá azt a valós tény, hogy a ...i alapszervezet feloszlásra került abban a hamis színben tüntette fel, hogy ennek oka ... elnökjelöltségének támogatása volt.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a perköltség fizetésre vonatkozó részét kijavítja oly módon, hogy az alperes 22.860 (huszonkétezer-nyolcszázhatvan) forint megfizetésére köteles 15 napon belül.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.000 forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a 2018-as parlamenti választásokat követően a felperesi politikai pártban ... pártelnök lemondására tekintettel tisztújításra került sor. A 2018 májusában megtartott tisztújító kongresszuson az elnöki tisztségért ... és ... indult. A felperes országos elnöksége a párt ...i alapszervezetét 2018. április hó 28. napján feloszlatta. A döntést azzal indokolta, hogy az alapszervezet a párt alapszabályát megszegte mert, programjával és politikai céljaival ellentétesen működik. A párt regionális igazgatóinak és országgyűlési

képviselőjelöltjeinek bejelentésére alapítva a határozat azt is tartalmazta, hogy a ...i alapszervezet az országgyűlési választási kampányban nem egy megyeszékhelyen működő alapszervezettől elvárható aktivitással és hatékonysággal működött.

- [2] Az alperes jogelődje által kiadott ... napilapban és www....hu internetes portálon 2018. május hó 9. napján „Statáriális eljárás a pártellenzék ellen” címmel és „...: feloszlatták a ...t támogató alapszervezeteket” alcímmel jelentek meg azonos tartalmú cikkek. Ezekben arról számoltak be, hogy a felperesi párt vezetése azonnali hatállyal feloszlatta a ...i alapszervezetet, mert ... elnökjelöltségét támogatják. Sajtóhírekre hivatkozással azt közölték, hogy a jelenlegi, ...hoz hű vezetés így akarja megfélemlíteni azokat, akik nem ... mellett tennék le voksukat. Hírül adták, hogy ..., a ...i ... elnöke azt közölte, ha nem a ...-féle irányvonal győz, akkor kilépnek a pártból. Furának tartja, hogy két kongresszus között folyamodtak ilyen drasztikus lépéshez. Arról is beszélt, hogy a felperesi párton belül erőteljes irányvonalbeli különbségek vannak, ugyanakkor az értékrendbeli különbségek is egyre fokozódnak, szerinte a ...i szervezeten egyértelműen példát akartak statuálni. Tájékoztattak arról is, hogy az origo.hu elnevezésű hírportál szerint egy alapszervezet azonnali feloszlátásának lehetőségét egyébként az április 28-án elfogadott statáriális alapszabály-módosítás tette lehetővé. Ennek értelmében mindenféle vizsgálat és fellebbezési lehetőség nélkül fel lehet oszlatni azt az alapszervezetet, amely a párt elnökségének irányvonalával ellentétes politikát folytat. A Fővárosi Törvényszék 18.P.21.941/2018/8. számú ítéletével kötelezte a ... napilap szerkesztőségét, hogy az általa szerkesztett ... című napilapban 2018. május 9. napján megjelent „Statáriális eljárás a pártellenzék ellen” című cikkel azonos betűméretben és betűszedéssel, a lap 3. oldalán tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás. A 2018. május 9. napján megjelent »Statáriális eljárás a pártellenzék ellen« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a felperes nevében feloszlatták a ...t támogató alapszervezeteket.

Azt a valós tény, hogy a felperes neve elnöksége feloszlatta a párt ...i alapszervezetét, abban a hamis színben tüntették fel, hogy erre azért került sor, mert ... elnökjelöltségét támogatták.

A valóság ezzel szemben az, hogy ai alapszervezetének feloszlátására nem ebből az okból, hanem az országgyűlési választási kampányban tanúsított tevékenységük miatt került sor. Valótlanul híreszteltük továbbá, hogy az alapszervezet azonnali feloszlátásának lehetőségét a 2018. április 28-án elfogadott alapszabály-módosítás tette lehetővé."

Az ítéletet a Fővárosi Ítélőtábla 2018. november 30-án kelt 32.Pf.21.052/2018/5. sorszámu ítéletével helybenhagyta.

- [3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette a fent megjelölt cikkekben annak valótlan állításával, hogy a párt 2018-as tisztújítása során a párt vezetése a ...t elnöknek jelölő alapszervezeteket feloszlatta, valamint azzal, hogy azt a való tény, hogy a ...i alapszervezet feloszlátásra került, abban a hamis színben tüntette fel, hogy ennek oka ... elnökjelöltségének támogatása volt.

A felperes kérte továbbá 400.000 forint sérelemdíj és 30.000 forint + áfa összegű perköltség megfizetésében marasztalni az alperest.

Hivatkozott arra, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti eljárásban, de a jelen perben sem bizonyította az alperes, hogy a sérelmezett közlések a valóságnak megfelelnek. A ...i alapszervezet feloszlátásával kapcsolatosan hangsúlyozta, az alapszervezet feloszlátásáról szóló döntést maga ... és a párt közismerten őt támogató elnökségi tagjai is támogatták, azaz ab ovo kizárt, hogy annak tényleges oka ... elnökjelöltségének támogatása lett volna.

Álláspontja szerint a kifogásolt közléseket az alperesi sajtószervek kifejezetten a párt lejáratása, hiteltelenítése és a tisztújítás folyamatába való beavatkozás céljából tették közzé. Ilyen jellegű állítások türéseire közszereplői mivolta ellenére sem köteles.

A sérelemdíj összegének megállapításánál kérte figyelembe venni a jogsértés súlyosságát, így különösen azt, hogy jelentős olvasottságú napilapban, illetve látogatottságú hírportálon jelentős számú olvasóhoz jutottak el a felperest illető valótlan állítások.

- [4] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes 30.000 forint + áfa perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli írások a közvélemény számára jelentőséggel bíró közéleti vitakérdést tárgyaltak meg, a kifogásolt közlések nem tényállítások, hanem „spekulációk”, „okszerű következtetések”, azaz véleménynyilvánítások.

Az Alkotmánybíróság jogértelmezésére is tekintettel álláspontja az volt, hogy a közszereplők magas szinten kötelesek tűrni a személyüket érintő állításokat, így az őket rossz színben feltüntető kritikákat is, melybe adott esetben még valótlan tényállítások tűrésének kötelezettsége is bele tartozik. Utalt arra, hogy más perben hozott döntés a bíróságot nem köti, ezért nincs relevanciája a sajtóperben hozott, a kifogásolt közlések valótlanosságát megállapító ítéletnek.

A ...i alapszervezet feloszlásával kapcsolatosan álláspontja szerint a cikkek arról szóltak, hogy mi lehetett a feloszlás indoka. Ugyanezt kutatta több más sajtószerv is a perbeli időszakban megjelent cikkeiben. A cikkben megjelenő azon következtetés, hogy ez ténylegesen ... támogatása volt azon is alapult, hogy az alapszervezet korábbi működésével kapcsolatosan kifogás nem merült fel a párt vezetésének részéről.

A sérelemdíjjal kapcsolatosan azt hangsúlyozta, hogy az nem automatikus következménye a személyiségi jogi jogsértésnek, mely megállapítás különösen helytálló a közéleti vita során tett megalapozatlannak bizonyuló állításokra, ezért a perben még a személyiségi jogi jogsértés megállapítása esetére sincs helye sérelemdíj megállapításának. A felperes ezen túlmenően nem igazolta, hogy a sérelmezett közlés következtében bármilyen sérelem, hátrány érte volna.

- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben alaposnak ítélte, és a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdés alkalmazásával tárgyaláson kívül meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a jogelődje által kiadott ... című napilapban és www....hu internetes portálon 2018. május hó 9. napján „Statáriális eljárás a pártellenzék ellen” címmel megjelent cikkeiben valótlanul állította, hogy a ... 2018 tavaszán lezajlott tisztújítását megelőzően a párt ...hoz hű vezetése feloszlatta a ... elnökségét támogató alapszervezeteket, valamint azt a való tény, hogy a ...i alapszervezet feloszlásra került abban a hamis színben tüntette fel, hogy ennek oka ... elnökségének támogatása volt.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 forintot.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.480 forint perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 28.800 forint meg nem fizetett illetéket. A fennmaradó 7.200 forint meg nem fizetett illeték tekintetében úgy rendelkezett, hogy a felperes illetékmentességére tekintettel azt a Magyar Állam viseli.

- [6] A perben alkalmazandó jogszabályként ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdés a) pontját, a 2:52. § rendelkezéseit és a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalását.

Rögzítette, hogy a felperes keresetében két állítást kifogásolt. Részben azt, hogy azonnali eljárással oszlatja fel a felperes a ...t támogató, elnöknek jelölő alapszervezeteket, másrészt azt, hogy azonnali hatállyal feloszlatták a ...i alapszervezetet ... támogatása miatt.

Az első közlés tekintetében egyetértett a felperessel abban, hogy az alperes e körben érdemi védekezést nem terjesztett elő, ennek alapján állapította meg a jogsértést.

A ...i alapszervezetre vonatkozóan a sajtóhelyreigazítási perben született ítéletekben kifejtett érveket jelen perben is irányadónak tekintette. Elsődlegesen azt rögzítette, hogy egy téma közérdekűsége és

széles körű sajtónyilvánossága nem teszi a témához kötődő valamennyi közlést a politikai vita részévé. A cikket a PK 12. számú állásfoglalás szempontjai alapján vizsgálva arra a megállapításra jutott, hogy a kifogásolt állítás nem a ... 2018-as tisztújítása körül kibontakozott társadalmi-politikai vitához kötődő véleménynyilvánítás, hanem a ...i alapszervezet felosztatásának okáról történő tényszerű híradás. A cikk ugyanis a döntés háttéréről, okairól semmilyen további tájékoztatást, elemzést nem tartalmazott, még a felosztatásról szóló határozat indokait sem ismertette. A felosztatott alapszervezet elnöke sem tett olyan kijelentést, hogy ... támogatása miatt döntöttek a felosztatásról. Alaptalan ezért az alperes azon védekezése, hogy a felosztatott alapszervezet elnökének a felosztatás okaira vonatkozó véleményéből vontak le ténybelileg megalapozott következtetést.

Az alperesnek a felosztatási határozatban foglaltakkal szemben a hivatkozott és becsatolt sajtónyilatkozatokkal nem sikerült állítását bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság azt is hangsúlyozta, hogy a sajtónak nemcsak joga, de kötelessége is a közérdeklődésre számot tartó döntések háttérének elemzése, az ezzel kapcsolatos következtetések levonása, vélemények közlése. Alkotmányos joga, hogy ezekből önálló véleményt alkosson, azt közzé tegye. Ez azonban élesen elkülönítendő a tényállítástól, mellyel összefüggésben a sajtóközlések esetében sincs helye a szubjektivitásnak, az egyéni meglátásoknak, hanem csak valóságnak megfelelő, bizonyítható tényállításokat közölhet a sajtó.

A felperes közszereplői minősége tekintetében az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) számú és 13/2014. (IV. 18.) számú AB határozatában foglaltak alapján azt fejtette ki, hogy a közéleti szereplőkre vonatkozó valótlan tényállítások közléséért a sajtószerv, illetve kiadója csak akkor mentesül a felelősség alól, amennyiben körültekintő eljárása ellenére sem tudta, hogy valótlan tényt közölt. Ennek megfelelően főszabályként a közéleti szereplők esetében sem mentesül a sajtó, illetve kiadója a valóságos tények közlésének kötelezettsége alól, de esetükben szélesebb körben hivatkozhat kimentésre, amelyre a perben az alperes kísérletet sem tett.

Úgy ítélte meg, hogy a perben sérelmezett valótlan közlések sértik a felperes jóhírnevét. Annak állítása ugyanis, hogy a ... általánosságban tapasztalható és a ...i alapszervezet felosztatása esetében is követett gyakorlata az volt, hogy a vezetéssel szemben álló elnökjelöltet támogató alapszervezeteket felszámolja, kétséget kizáróan alkalmas a felperest olyan szervezetként láttatni, mely a demokratikus alapelveket már saját alapszervezeteivel szemben is felrúgja. Ez egy politikai párt vonatkozásában súlyos állítás, hiszen a pártok közötti politikai küzdelem legfőbb célja annak a választópolgárok előtti bizonyítása, hogy a párt alkalmas a demokratikus alapszabályok alapján az ország kormányzására, amit alapvetően aláás a pártra vonatkozó azon állítás, hogy a közéleti alapelvek követésére még saját szervezetén belül sem képes.

Az sem mentesíti az alperest a felelősség alól, hogy más sajtószervek hasonló tartalmú közléseket tettek közzé a perbeli időszakban.

A sérelemdíj vonatkozásában a felperes keresetét túlnyomó részben alaposnak ítélte. Az alperesi jogsértés ugyanis jelentős súlyú volt, az az alperes érdekkörébe tartozó két platformon is megjelent, ezért ismétlődő jellegűnek tekinthető. Az alperes érdekében vette figyelembe ugyanakkor a jelenlegi közbeszéd állapotát. Mindezekre tekintettel az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 300.000 forintban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kitért arra is, hogy a felek számos, a perre nem tartozó körülményt is felsorakoztattak, amelyeket szükségtelennek tartott értékelni. Ugyancsak szükségtelennek tartotta a cikk szerzőjének tanúkénti kihallgatását is.

A perköltség viseléséről úgy rendelkezett, hogy a felperest 80%-ban tekintette pernyertesnek. Ennek megfelelően a felek által igényelt ügyvédi munkadíjat oly módon számolta el, hogy annak alapján az alperes fizetési kötelezettségét 22.860 forintban állapította meg.

[7] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a felperes keresetét utasítsa el, és a perköltség viselésére a felperest kötelezze. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (1) bekezdése és (3) bekezdés a)-d) pontjai szerinti felülbírálati jogkörében járjon el.

Kérte azt is, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 352. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjra vonatkozóan javítsa ki. A rendelkező részben ugyanis nyilvánvaló elírás okán került 30.480 forintban meghatározásra az általa fizetendő munkadíj összege, figyelemmel az indokolásban levezetett számításra is.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet iratellenes és a kereseti kérelmen túlterjeszkedő, nem felel meg a Pp. 342. § (1) bekezdés szerinti követelménynek.

A felperes kereseti kérelme ugyanis a felperesi párt egésze, nem pedig a ...hoz hű vezetés tekintetében sérelmezte a tisztújítás során történt felosztatásokat. Kérelme nem irányult a tisztújítást megelőző eljárás sérelmezésére. A ...hoz hű vezetés cselekedetéről ezen túlmenően az alperesi sajtószerv a Ripostot idézve írt, így e vonatkozásban legfeljebb valótlán tény híresztelése miatt lehetne marasztalható.

Sérelmezte és iratellenesnek tartotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az első sérelmezett közlés tekintetében érdemi védekezést nem terjesztett elő. A két sérelmezett közlés ugyanis tartalmilag összefügg. A felperes mindkét közlés esetében az alapszervezetek felosztatása körében írtakat - ... támogatása - sérelmezte. Az első közlés esetében az általánosan, míg a második közlés esetében a ...i alapszervezetre vonatkoztatva azt. Az alperes második közlése jelenti azt a konkrétumot, ami az első általános közlés alapját képezte. Utalt a viszontválasza II/1.-II/6. pontjaiban írtakra.

Az első közlés tekintetében arra hivatkozott, hogy a cikk nem állítja, hogy a felperes ... támogatása miatt több alapszervezetet felosztatott. A sérelmezett közlés egy következtetés az alapszabály 2018. április 28-i módosítása és a ...i alapszervezet felosztatása tényének összevetéséből. Múltidőben csak a ...i alapszervezetről írt, a többi alapszervezetre vonatkozó közlés a jelenre, illetve a jövőre vonatkozik. Álláspontja szerint az ilyen jellegű következtetések - még ha utólag valótlannak bizonyulnak - nem alapozzák meg a jogsértés megállapítását. Hivatkozott e körben a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban és a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettekre.

A második közlés vonatkozásában álláspontja az volt, hogy az elsőfokú ítélet megállapítása nem egyértelmű abban a körben, hogy mely tény állítása a valótlán. Érdemben arra hivatkozott, hogy a cikk tartalmazza a ...i alapszervezet elnökének véleményét a felosztatásról. Az általa elmondottak alapján alappal volt feltételezhető, hogy a felosztatásra ... támogatása miatt került sor. Ezt támasztja alá az elnök más perben tett tanúvallomása, amelyet az elsőfokú eljárás során is csatolt.

Annak, hogy a cikk a felosztató határozatot nem mutatta be, nincs jelentősége, mert az írás lényegi mondanivalóját az képezte, hogy mi a véleménye a felosztatott alapszervezet vezetőjének erről az eljárásról. A vélemény nem lehet jóhírnevet sértő, ezért az alapszervezet felosztatásának mögöttes indokát sem szükséges bizonyítani.

A közlések sértő jellege tekintetében visszautalt az ellenkérelmében kifejtettekre. Az alapszabály módosítása és az alapszervezet felosztatása olyan események, amelyek már önmagukban is nagy érdeklődésre és rengeteg találgatásra adtak okot, az ezzel kapcsolatosan megfogalmazott kritikák pedig az alperesi közlések hiányában is alkalmasak voltak a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására. Erre tekintettel a kiindulási helyzetet (a ... ideológiai szakadása folytán a felperes megítélésének változását) is figyelembe kellett volna vennie az elsőfokú bíróságnak, az ok-okozat vizsgálata és a sérelemdíj összegének mérlegeléssel történt megállapítása körében.

Vitatta, hogy az azonos tartalmú cikk két platformon történő megjelenése ismétlődő jelleget teremtené.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a javára - a közbeszéd jelenlegi állapotán túlmenően - azt a köztudomású tény, hogy a felperesi párton belüli ideológiai kettészakadás történt,

ennek nyomán kilépések történtek a pártból. Azt sem értékelte, hogy ... két másik alapszervezeti vezetőt is említett, akire nyomást gyakoroltak. Ezen körülmények alkalmasak voltak a felperesi párt társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, ezek azonban nem neki felróhatók és cikkével ok-okozati összefüggésben sem állnak.

Ellentmondásosnak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a felek által hivatkozott számos körülményt nem vett figyelembe, mert ezek a feloszlátás mögöttes okira vonatkoztak, ami egyébként a cikk fő mondanivalója volt. Ugyanakkor hátrányára értékeli, hogy a cikk nem tartalmazza a feloszlátó határozat indokait.

A másodfokú eljárással összefüggésben 25.000 forint + áfa összeg erejéig terjesztett elő költségjegyzéket.

- [8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és az alperesnek a költségjegyzéken feltüntetett 15.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben sem anyagi, sem eljárási jogi jogszabályt nem sértett. A bizonyítékokat helyesen mérlegelte, a tényállás feltárása során sem vétett hibát, a megállapított tényállásból egyéb jogi következtetés sem volt levonható. Helyesen minősítette a sérelmezett közléseket tényállításnak, és jogszabálysértés nélkül hozott olyan határozatot, amely szerint azok valótlanok voltak, és helyesen is vonta le ennek jogkövetkezményeit.

Nem vitatta, hogy az elsőfokú bíróság a jogsértés megállapítása során a kereseti kérelemtől eltért, ez azonban álláspontja szerint nem jelenti a Pp. 342. § (1) bekezdésének megsértését figyelemmel a PK 15. számú állásfoglalás rendelkezéseire, annak ellenére, hogy azzal maga sem értett egyet.

A jogsértés múltidőben történő megfogalmazására egyértelműen azért volt szükséges, mert az érintett esemény ténylegesen korábban történt, más formátumú kérelem értelemzavaró lenne.

Hangsúlyozta, hogy az alperes a sajtóperben és jelen eljárásban sem bizonyította, hogy a sérelmes állítások a valóságnak megfeleltek. Egyértelműen tényeket állított az alperes amikor a címben azt közölte, hogy a felperes feloszlatta a ...t jelölő alapszervezeteket, a lead-ben pedig, azt, hogy a felperes vezetése feloszlatta a ...i alapszervezetet, mert ...t támogatják. Ezt a ...i alapszervezet esetében nem tudta, a többi alapszervezet esetében meg sem kísérelte bizonyítani. Mindössze ... elfogult véleménye állt e körben rendelkezésre, ami viszont bizonyítékként nem fogadható el. Utalt a sajtó-helyreigazítási perben született jogerős döntés indokolására. Az alperes a feloszlátó határozat indokait nem említette meg, az alapszervezet elnökének elfogult véleményét szerkesztői tevékenysége során tényként állította be.

Az alperes azon érvelésére, hogy rejtett indokot bizonyítani nem lehet, az volt az álláspontja, hogy illet viszont jogsértés nélkül közölni sem lehet.

A sérelemdíj körében észrevételezte, hogy az alperes fellebbezésében annak leszállítását nem kérte. Hangsúlyozta, hogy a két médiafelület nem azonos közönséghez jut el, ami a jogsértés súlyát növeli, annak ellenére, hogy nem állította - és az ítélet sem tartalmazza -, hogy kétszeres olvasótáborhoz jutott volna el a sérelmes közlés.

Az elsőfokú bíróság e körben a felperes hátrányára értékelte a közbeszéd alakulását, ezzel nem értett egyet figyelemmel arra, hogy annak alakulásában az alperesnek jelentős része van. Vitatta, hogy az alperesi fellebbezésben kiemelt egyéb körülményeket értékelnie kellett volna az elsőfokú bíróságnak.

- [9] A fellebbezés kisebb részben alapos.

A fellebbező által gyakorolni kért felülbírálat jogkörök alapján a másodfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helyesen minősítette-e a felperes által kifogásolt közléseket tényállításnak, és ítélte azokat személyiségi jogot sértőnek; továbbá megfelelően alkalmazta-e a felperes által a keresetben kért szankciókat.

- [10] Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy érdemi védekezést mindkét sérelmezett közlés esetében előterjesztett, figyelemmel a bíróság felhívására benyújtott viszontválasza II/1.-II/6. pontjaira is. Szükségtelen volt ezen túlmenően az elsőfokú bíróság részéről a két sérelmezett közlésre vonatkozó védekezés tekintetében éles határvonalat húzni, mivel a közlések szoros összefüggésben voltak tartalmuk, megfogalmazásuk és egymásra utalásuk tekintetében is. Utóbbi jellemző abban ragadható meg, hogy az alapszervezetek jelen idejű feloszlatására vonatkozó közlés, határozott példával való alátámasztása éppen a ...i szervezet már múlt idejű feloszlatására való hivatkozással történt.
- Az alperes mindkét közlés vonatkozásában indokolt ellenkérelmet terjesztett elő, a ...i alapszervezet feloszlata tekintetében, a közlés konkrétabb volta miatt szükségképpen részletesebb nyilatkozatok voltak tehetők.
- [11] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a véleménynyilvánítások és a tényállítások elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján lehetséges, melyet határozataiban az Alkotmánybíróság is alkalmaz az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára hivatkozással [EJEB, Csánics kontra Magyarország (12188/06.) 2009. január 20., 39.; EJEB, Lingens kontra Ausztria (9815/82) 1986. július 6., 46; EJEB, Oberschlick kontra Ausztria (11662/85), 1991. május 23., 63].
- [12] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal szemben osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperes által kifogásolt közlések tényállításnak minősülnek.
- Az alperes védekezése azon alapult, hogy a közlések újságírói következtetésen alapuló véleménynyilvánítások. A fellebbezésbeli érvelés szerint az alperes valós tényből vont le következtetést és közlései vélemény jellegűek.
- Az nem képezte vita tárgyát, hogy a felperesi párt feloszlatta a ...i alapszervezetét (valós tény) az azonban, hogy ezt milyen okból tette, illetve teszi, voltak a felperes által kifogásolt állítások. A két közlés - ahogyan arra a másodfokú bíróság a fentiekben utalt - egymásra utaltak, egyik a másikat erősítette meg; a feloszlításokról az alperes, mint folyamatról számolt be. A ...i szervezet feloszlatásával kapcsolatosan határozat állt rendelkezésre, melynek indokait az alperes nem osztotta meg olvasóival. A cikkben szerepelt, hogy a szervezet feloszlatható, ha a párt elnökségének irányvonalával ellentétes politikát folytat. Ez szerepelt is a feloszlató határozat indokai között (1/F/1. sorszámú irat), azonban nem az írásban hangsúlyosan megjelenő ... támogatásával kapcsolatban. Az alperes a határozat valós tartalmáról nem tájékoztatta az olvasókat. A felperes állításával ellentétben nem bizonyította, hogy az alapszabálynak a perbeli felsorolást lehetővé tevő passzusa [52. § (1) bekezdés] a 2018. április 28-i módosítással érintett. A ... támogatása miatti feloszlataást pedig az alperes nem polemikus stílusban, felvetésként tárgyalta, hanem tényként, illetve való tény hamis színben feltüntetéseként közölte.
- Az alperes azt közölte, hogy a felperes alapszervezeteket oszlat fel, mert azok ...t támogatják, és konkrét esetként a ...i alapszervezet feloszlataását említette. Az események ilyen ok-okozati összefüggésben bemutatása olyan eseményről, történésről való tudósítás, amely bizonyítható, alkalmazható rá a fent hivatkozott bizonyíthatósági teszt, tehát a közlések tényállításnak minősülnek. Az írásban foglaltakat a megfogalmazás miatt az átlagolvasó (PK 12. számú állásfoglalás) sem a határozatban foglalt indokokkal szembeni tényleges indokok felvetéseként, újságírói véleményként értékeli, mivel a stílus és a forma ilyen értelmezést nem enged.
- [13] ... cikkben idézett megnyilatkozásai nem a határozat tényleges indokaival szembeni alternatívát jelentő, egyéb indokokként jelentek meg, mert sem a nyilatkozó, sem a cikk egyéb része nem taglalta a feloszlataás tényszerű indokát. Ezek a nyilatkozatok tehát a határozat indokolásával

szembeni véleményként nem voltak értékelhetők. A volt alapszervezeti elnök korábbi vallomásában foglaltak (5/F/3. sorszámú irat) sem támasztják alá a felosztatás cikkbeli indokát, mert csak a benyomásairól számolt be a felosztatás tekintetében.

- [14] A másodfokú bíróság nem észlelt ellentmondást az elsőfokú bíróságnak azon indokolásbeli álláspontjában, ahol a perbeli jogkérdés megítélése szempontjából jelentőséggel nem bíró körülményeket vette számba [ítélet (6) pont]. Az alperesi álláspont szerinti ellentmondás abból fakad, hogy az alperes következetesen képviselte azon álláspontját, hogy véleményekről tudósított, míg az elsőfokú bíróság - a fentebb kifejtettek szerint helyesen - ezzel szemben érvelt. Ugyanez vonatkoztatható az alperesnek az elsőfokú határozat iratellenes és okszerűtlen indokolásával kapcsolatban előadottakra.
- [15] Az elsőfokú bíróság megfelelően következtetett arra, hogy az alperes a közölt nyilatkozataival megsértette a felperesnek a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése által oltalmazott jóhírnevét.
- [16] Az elsőfokú bíróság az alkotmánybíróági gyakorlat helyes értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a politikai közlésben résztvevő felperesi szervezetet érintő valótlan közlés esetén a jóhírnevsértés következményei alól az alperes nem mentesül {13/2014. (IV. 18.) AB határozat [41]}.
- [17] A sérelemdíj alkalmazása [Ptk. 2:52. § (1) bekezdés] során értékelt körülmények tekintetében a másodfokú bíróság megítélése szerint a sérelmezett írás papíralapon és elektronikus formában való megjelenését nem lehet tisztán, a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerinti ismétlődő jogsértésnek minősíteni, mert az alperesnek felróható jogsértő megjelentetésben ismételt - időben elkülönült, azonosan minősíthető - jogsértés nem volt kimutatható, de a megjelentetés ilyen módja bizonyosan lehetőséget teremtett a szélesebb körű megismerésnek. Az elsőfokú bíróság indokolása ebben mindenképpen helyes volt.
- Az alperesi fellebbezésben hivatkozott felperesi „belviszályok” tényének értékelése sem módosíthatja számottevően a mérlegelési jogkörben, a hasonló jellegű ügyekben megállapítottakhoz igazodó sérelemdíj összegét, annál is inkább, mivel az elsőfokú bíróság közbeszéd alakulását eleve csökkentő tényezőként értékelte. Az alperesnek a sérelemdíj tekintetében kifejtett indokai körében megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a sérelemdíj leszállítása érdekében fellebbezést nem terjesztett elő.
- [18] A fellebbező alperes a fellebbezésében és a felperes a fellebbezési ellenkérelmében is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság jogsértést megállapító rendelkezésének megfogalmazása nem igazodik a keresetben foglaltakhoz. Az elsőfokú bíróság sem adta indokát az ítéletében, hogy miért a határozat rendelkező részében foglalt szövegezést alkalmazta.
- A másodfokú bíróság a fentiek szerint a jogsértés ténybeli megállapítását jogszerűnek ítélte, de a megállapítás megfogalmazása nem igazodott a keresethez, és az eltérésnek a PK 15. számú állásfoglalásban foglaltak szerint sem volt megfelelő indoka. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva, a keresettel egyező módon határozta meg a helyreigazító közleményt.
- [19] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel helyesen számította $(30.000 + \text{áfa} = 38.100; \text{ennek } 20\%-a \text{ } 7.620, \text{ a } 80\%-a \text{ } 30.480; 30.480 - 7.620 = 22.860)$ az alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét (22.860 forint), azonban az ítélet rendelkező része tévesen 30.480 forintot tartalmazott.

A másodfokú bíróság a Pp. 353. §-a alapján az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében kijavította, úgy, hogy az alperes 22.860 (huszonkétezer-nyolcszázhatvan) forint megfizetésére köteles a felperes javára.

[20] Az alperesi fellebbezés érdemben nem vezetett eredményre, ezért az alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján köteles viselni a felperesnek a perköltség felszámítása szerinti 15.000 forint + áfa másodfokú perköltségét, és a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint a le nem rótt fellebbezési illetéket.

Budapest, 2020. november 18.

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Benedek Szabolcs s. k.
bíró

dr. Ribai Csilla s. k.
bíró